

MONOGRAFIE, STUDIA, ROZPRAWY

M126

Edyta Piątek

**BRANŻA BUDOWLANA
WE WSKAŹNIKACH FINANSOWYCH
W DOBIE KRYZYSU GOSPODARCZEGO**

Politechnika Świętokrzyska

Kielce 2019

MONOGRAFIE, STUDIA, ROZPRAWY

M126

Edyta Piątek

**BRANŻA BUDOWLANA
WE WSKAŹNIKACH FINANSOWYCH
W DOBIE KRYZYSU GOSPODARCZEGO**

Kielce 2019

MONOGRAFIE, STUDIA, ROZPRAWY NR M126

Redaktor Naukowy serii

NAUKI O ZARZĄDZANIU I JAKOŚCI

dr hab. Marianna KOTOWSKA-JELONEK, prof. PŚk

Recenzenci

prof. dr hab. Halina BUK

dr hab. Mikołaj TURZYŃSKI, prof. UŁ, prof. IEEF

Redakcja

Irena PRZEORSKA-IMIOŁEK

Projekt okładki

Tadeusz UBERMAN

© Copyright by Politechnika Świętokrzyska, Kielce 2019

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część tej pracy nie może być powielana czy rozpowszechniana w jakiegokolwiek formie, w jakikolwiek sposób: elektroniczny bądź mechaniczny, włącznie z fotokopiowaniem, nagrywaniem na taśmy lub przy użyciu innych systemów, bez pisemnej zgody wydawcy.

PL ISSN 1897-2691

PL ISBN 978-83-65719-76-8

Wydawnictwo Politechniki Świętokrzyskiej
25-314 Kielce, al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 7
tel./fax 41 34 24 581
e-mail: wydawca@tu.kielce.pl
www.wydawnictwo.tu.kielce.pl

Spis treści

Wstęp	7
1. Branża budowlana w polskiej gospodarce	11
1.1. Branża budowlana w literaturze i badaniach naukowych	11
1.2. Pojęcie i istota branży budowlanej	15
1.3. Specyfika działania i uwarunkowania formalnoprawne przedsiębiorstw branży budowlanej	22
1.4. Rola i znaczenie branży budowlanej w polskiej gospodarce	25
1.5. Geneza i pojęcie kryzysu gospodarczego	32
2. Ogólne zasady rachunkowości przedsiębiorstw branży budowlanej	45
2.1. Nadrzędne zasady rachunkowości w przedsiębiorstwach branży budowlanej	45
2.2. Ogólne zasady sporządzania sprawozdań finansowych w przedsiębiorstwach branży budowlanej w świetle Ustawy o rachunkowości, Krajowych Standardów Rachunkowości oraz Międzynarodowych Standardach Rachunkowości	51
2.3. Przychody i koszty przedsiębiorstw branży budowlanej w świetle Ustawy o rachunkowości i Krajowych Standardów Rachunkowości	61
2.4. Przychody i koszty przedsiębiorstw branży budowlanej w Międzynarodowych Standardach Rachunkowości	66
3. Wycena kontraktów budowlanych w rachunkowości w dobie kryzysu	71
3.1. Wielki kryzys finansowy a cena	71
3.2. Koncepcje wyceny w dobie kryzysu	77
3.3. Kategorie ceny w Ustawie o rachunkowości	83
3.4. Metody wyceny aktywów i źródeł finansowania majątku przedsiębiorstw	86
3.5. Istota ekonomiczna długoterminowych kontraktów budowlanych	92
3.6. Szczegółowe zasady wyceny kontraktów budowlanych w Ustawie o rachunkowości i w Krajowych Standardach Rachunkowości	97
3.7. Ewidencja księgowa umów długoterminowych	103
3.8. Szczegółowe zasady wyceny kontraktów budowlanych w MSSF 15 i MSR 11	107
4. Branża budowlana we wskaźnikach finansowych w latach 2005-2012 - metodologia badania	114
4.1. Znaczenie analizy finansowej w zarządzaniu jednostką gospodarczą	115
4.2. Analiza wskaźnikowa w praktyce przedsiębiorstw	121

4.3. Branża budowlana w sprawozdaniach finansowych badanej próby 116 przedsiębiorstw	126
4.4. Branża budowlana w sektorowych wskaźnikach finansowych	141
4.5. Branża budowlana reprezentowana na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych we wskaźnikach finansowych	151
4.6. Różnice i podobieństwa w prezentacji branży budowlanej we wskaźnikach finansowych	161
4.7. Wpływ zasad wyceny kontraktów budowlanych na sytuację branży budowlanej w kryzysie gospodarczym	169
5. Zakończenie	178
Załączniki	180
Literatura	202
Streszczenie	213
Summary	213

Literatura

Adamska M., *Droga na giełdę. Jak przygotować spółkę do emisji publicznej*, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2008.

Alexander D., Archer S., *European Accounting Guide*, Harcourt Brace Professional Publishing, San Diego-New York-Chicago-London 1998.

American Institute of Accounting, *Accounting terminology Bulletin no 1. Review and Resume*, AIA, New York 1953.

Analiza rynku infrastruktury drogowej w Polsce, Ernst & Young, 2014, <http://pzpb.com.pl/newpzpb/wp-content/uploads/2014.02.14-EY_Analiza_rynk_u_infrastruktury_drogowej.pdf> [dostęp: 11.02.2015].

Analizy i statystyki, <<http://www.gpw.pl>> [dostęp: 15.04.2015].

Ansoff H., *Zarządzanie strategiczne*, PWN, Warszawa 1985.

Baran M., *Skuteczność utrzymywania strategicznej przewagi konkurencyjnej przez liderów branży budowlanej w świetle kryzysu w otoczeniu gospodarczym* [w:] Baran M. (red.), *Poszukiwanie przewagi konkurencyjnej. Wybrane uwarunkowania*, Uniwersytet Jagielloński, Kraków 2014.

Barczyk R., Kowalczyk Z., *Metody badania koniunktury gospodarczej*, PWN, Warszawa 1993.

Bąkowski I., *Jakie akty prawne możemy wyróżnić w prawie budowlanym?*, <<http://mojafirma.infor.pl/nieruchomosci/nieruchomosci/prawo-budowlane>> [dostęp: 25.02.2015]; *Budynki i ich usytuowanie - warunki techniczne. Komentarz do rozporządzenia wraz z aktualną listą norm*, praca zbiorowa, Verlag Dashofer, Warszawa 2011.

Bednarski L., *Analiza finansowa w przedsiębiorstwie*, PWE, Warszawa 2001.

Beresińska A., Golec M., Karmańska A., *Koncepcja true and fair w praktyce światowej i w Polsce*, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości” 1997, nr 39, Rada Naukowa Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Warszawa.

Bernard C.A., Bernard H.S., Colli G., *Słownik ekonomiczny i finansowy*, wyd. 2 popr. I uzup., Książnica, 1995.

Bień W., *Czytanie bilansu przedsiębiorstwa dla menedżerów*, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2010.

Bień W., *Zarządzanie finansami przedsiębiorstwa*, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2005.

Bolkowska Z., *Budownictwo po ośmiu miesiącach 2014 roku*, „Buduj z Głową” 4/2014.

Bolkowska Z., *Aktualna sytuacja w budownictwie*, materiały konferencyjne, Konferencja Polskiego Stowarzyszenia Producentów Rur i Kształtek z Tworzyw Sztucznych w dniu 29-30.11.2012.

Brojak-Trzaskowska M., *Układ i treść bilansu* [w:] Sokół A., Owidia A. Brojak-Trzaskowska M. i inni, *Analiza sprawozdań finansowych. Wybrane zagadnienia*, s. 41.

Brzezin W., *Mikro- i makropolityka rachunkowości. Normy prawne i zawodowe rachunkowości*, Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego, Wrocław 2000.

Brzezin W., *Rachunkowość sensu stricto i sensu largo*, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości” 2000, nr 56, Rada Naukowa Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Warszawa.

Czerwińska-Kayzer D., *Agrobiznes. Podstawy rachunkowości*, WSiP, Warszawa 2010.

Davidson Frame J., *Zarządzanie projektami w organizacjach*, WIG-Press, Warszawa 2001.

Dębski D., *Ekonomika i organizacja przedsiębiorstw*, cz. 1, WSiP, Warszawa 2006.

Dębski W., *Teoretyczne i praktyczne aspekty zarządzania finansami przedsiębiorstw*, PWN, Warszawa 2005.

Drozdowicz-Bieć M., *Cykle i wskaźniki koniunktury*, Poltext, Warszawa 2012.

Drzewiecka J., Paślowski J., *Analiza zakłóceń procesów budowlanych*, „Budownictwo i Inżynieria Środowiska”/„Civil and Environmental Engineering” 2011, t. 2, nr 4.

Dudycz T., Skoczylas W., *Wskaźniki sektorowe za rok 2009 i ich porównywalność*, „Rachunkowość” 2011, nr 4.

Dział 41 - Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków, <<http://ww.klasyfikacje.gofin.pl/pkd/5,2,1467,robotybudowlane-zwiazane-ze-wznoszeniem-budynkow.html#D41>> [dostęp: 03.01.2015].

Dział 42 - Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej, <<http://www.klasyfikacje.gofin.pl/pkd/5,2,1468,roboty-zwiazane-z-budowa-obiektowinzynierii-ladowej-i-wodnej.html#D42>> [dostęp: 03.01.2015].

Eaton D., Kotapski R., *Zarządzanie przedsiębiorstwem budowlanym*, Poltext, Warszawa 2009.

Flegm E.H., *Accounting*, McGraw-Hill, New York 1984.

Gabrusewicz W., *Analiza finansowa przedsiębiorstwa. Teoria i zestawienie*, PWE, Warszawa 2014.

Gabrusewicz W., *Sprawozdawczość finansowa*, Wyższa Szkoła Handlu i Rachunkowości, Poznań 2005.

Gabrusewicz W., Remlein M., *Sprawozdanie finansowe przedsiębiorstwa jednostkowe i skonsolidowane*, PWE, Warszawa 2011.

Gierusz J., *Koszt historyczny czy wartość godziwa - dylematy wyceny w rachunkowości*, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości” 2011, t. 62 (118), Rada Naukowa Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Warszawa.

Gierusz J., *Przebudowa sprawozdawczości finansowej - propozycje IASB/FASB*, „Rachunkowość” 2009, nr 7.

Gmytrasiewicz M., Karmańska A., Olchowicz I., *Rachunkowość finansowa*, cz. 1, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 1999.

Gmytrasiewicz M., Karmańska A., *Rachunkowość finansowa*, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2002.

Gmytrasiewicz M., *Rachunkowość. Podstawowe założenia i zasady*, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2008.

Gołębiewski G. (red.), *Analiza finansowa przedsiębiorstwa*, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2014.

Gos W., *Istota oraz zakres jednostkowego sprawozdania finansowego* [w:] Gos W. (red.), *Vademecum samodzielnego księgowego*, Polska Akademia Rachunkowości, Warszawa 2008.

Gos W., *Kapitały własne* [w:] Gos W., Hońko S., Szczypa P. (red.), *ABC sprawozdań finansowych. Jak je czytać, interpretować i analizować*, CeDeWu, Warszawa 2012.

Gos W., *Sprawozdawczość i rewizja finansowa*, cz. 1, Instytut Audytu i Doradztwa Capital, Warszawa 2005.

Gos W., *Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania* [w:] Gos W., Hońko S., Szczypa P. (red.), *ABC sprawozdań finansowych. Jak je czytać, interpretować i analizować*, CeDeWu, Warszawa 2012.

Gręda A., *Wpływ wybranych czynników na poprawę jakości produktów i wzrost efektywności zarządzania przedsiębiorstwem* [w:] Miklaszewski S., Miś B. (red.), *Zarządzanie rozwojem przedsiębiorstw i instytucji*, Biuro Projektu Nauka i Gospodarka, Kraków 2010.

Hass-Symotiuł M., *Sprawozdanie finansowe* [w:] Czubakowska K. (red.), *Rachunkowość według prawa bilansowego*, C.H. Beck, Warszawa 2009.

Helin A., Szymański K.G., *Sprawozdawczość finansowa spółek kapitałowych*, Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce, Warszawa 2002.

Hendriksen A., van Breda M.F., *Teoria rachunkowości*, PWN, Warszawa 2002.

Historia, <<http://www.gpw.pl>> [dostęp: 10.04.2015].

Hońko S., *Ogólna charakterystyka sprawozdania finansowego* [w:] W. Gos, S. Hońko, P. Szczypa (red.), *ABC sprawozdań finansowych. Jak je czytać, interpretować i analizować*, CeDeWu, Warszawa 2012.

Indeksy giełdowe, <<http://pomocstudentom.pl>> [dostęp: 09.04.2015].

Indeksy giełdowe, <<http://www.gpw.pl>> [dostęp: 11.04.2015].

Instrukcja NB 300, 2015.

Janik W., Paździuch M., *Rachunek kosztów w zarządzaniu organizacjami*, CeDeWu, Warszawa 2010.

Jankowski S., *Cykliczność rozwoju gospodarczego* [w:] Marciniak S. (red. nauk.), *Makro- i mikroekonomia. Podstawowe problemy współczesności*, wyd. 3 zm., PWN, Warszawa 2001.

Jarocka E., *Finanse*, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2009.

Jerzemska M. (red.), *Analiza ekonomiczna w przedsiębiorstwie*, PWE, Warszawa 2013.

Kabalski P., *Międzynarodowe standardy sprawozdawczości finansowej a ustawa o rachunkowości*, „Rachunkowość. Pismo Stowarzyszenia Księgowych w Polsce” 2014, 3, Warszawa.

Kaczmarek T.T., *Finanse przedsiębiorstw: teoria i praktyka*, Wolters Kluwer, Warszawa 2014.

Kaczmarek T.T., *Globalna gospodarka i globalny kryzys*, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2009.

Kamiński R., *Instrumenty polityki bilansowej*, „Praktyczny Poradnik Księgowego” 2002, 13.

Karwowska A., *Kilka uwag o umowie o roboty budowlane w świetle orzecznictwa sądu najwyższego*, „Studia Oeconomica Posnaniensia” 2015, Vol. 3, No. 3.

Karwowski E., *Nadrzędne zasady rachunkowości*, „Prawo Przedsiębiorcy” 2001, 11.

Karwowski M., *KMSSF 15 „Przychody z umów z klientami” a ocena realizacji modelu biznesu*, „Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach” 2016, nr 285.

Kędzior M., *Wartość godziwa i koszt historyczny jako podstawa wyceny w rachunkowości. Próba oceny* [w:] Bicherda B., Andrzejewski M. (red.), *Sprawozdawczość i rewizja finansowa. Problemy kwantyfikacji wartości*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, Kraków 2013.

Kiziukiewicz T., *Rachunkowość jednostek gospodarczych*, PWE, Warszawa 2012.

Klimas M., *Podręczna encyklopedia rachunkowości*, Poltext, Warszawa 1997.

Klimczyk P., *Potencjalny wpływ kryzysu gospodarczego na zmienne nominalne i realne* [w:] Dach Z. (red. nauk.), *Polityka makroekonomiczna w warunkach kryzysu i jej wpływ na gospodarkę. Teoria i praktyka*, Warszawa 2011.

Kołosowska B., Tokarski A., Tokarski M., Chojnacka E., *Strategie finansowania działalności przedsiębiorstw*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2006.

Komunikaty prasowe, <<http://www.gpw.pl>> [dostęp: 15.04.2015].

Kondycja ekonomiczna sektora budowlanego finansowych, <<http://www.bzg.pl> 52> [dostęp: 19.05.2015].

Kondycja ekonomiczna sektora budowlanego finansowych, <<http://www.bzg.pl>> [dostęp: 19.05.2015].

Kontrakty terminowe, <<http://www.gpw.pl>> [dostęp: 10.04.2015].

Kożuch A., Kożuch A., Wakula M., *Rachunkowość po polsku*, CeDeWu, Warszawa 2011.

Kryzys w budownictwie będzie miał dotkliwe skutki, <<http://www.forbes.pl>> [dostęp: 19.05.2015].

Krzeszowski W.D., *Rachunek wyników*, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2004.

Krzyżanowska N., *Nowy MSSF 15. Przychody z umów z nabywcami*, „Rachunkowość” 2015, 1.

Kuczyńska-Cesarz A., Cesarz T., *Elementy rachunkowości*, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2005.

Kutera M., Surdykowska S., *Kryzysy gospodarcze a wiarygodność sprawozdań finansowych*, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2009.

Kwiecień M., *Zakładowe zasady rachunkowości - prezentacja sprawozdań finansowych (MSR1). Normy prawne i zawodowe rachunkowości*, „Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu” 2000, Wrocław.

Linowska A., Bagieńska A., *Sprawozdawczość finansowa jednostek gospodarczych*, PWE, 2004.

Machała R., *Zarządzanie finansami i wycena firmy*, Unimex, Wrocław 2014.

Maj T., *Organizacja budowy*, WSiP, Warszawa 2007.

Mantura W., *Elementy rachunkowości dla menadżerów*, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2004.

Martyniuk T., Małkowska D., *Zaawansowana rachunkowość finansowa*, PWE, Warszawa 2010.

Materiały pokonferencyjne: *Rewizja finansowa a zmiany w prawie gospodarczym*, III Doroczna Konferencja Audytu Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, 27-29.11.2002 Warszawa.

Meigs W.B., Meigs R.F., *Financial Accounting*, New York 1986.

Messner Z., Pfaff J., *Podstawy rachunkowości finansowej*, Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Warszawa 2010.

Messner Z., *Rachunkowość finansowa w systemie informacji ekonomicznej. Rachunkowość finansowa*, praca zbiorowa pod red. Z. Messnera, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. K. Adamieckiego w Katowicach, Katowice 2004.

Micherda B., *Analityczna funkcja współczesnej rachunkowości. Podstawowe problemy rachunkowości jako dyscypliny naukowej i działalności praktycznej*, Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamieckiego w Katowicach, Katowice 2000.

Międzynarodowy Standard Rachunkowości 11. *Umowy o usługę budowlaną*, Dz.Urz. UE, L 320/46.

Milewski R. (red.), *Elementarne zagadnienia ekonomii*, PWN, Warszawa 2003.

Ministerstwo Gospodarki, *Polska 2014 - raport o stanie gospodarki*, <http://www.mg.gov.pl/files/upload/8436/RoG14_20140821.pdf> [dostęp: 11.02.2015].

Mirski J.Z., *Budownictwo z technologii*, cz. 3, WSiP, Warszawa 1996.

Mućko P., *Koncepcja zmian w sprawozdawczości finansowej spółek publicznych*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2008.

Nawrot W., *Globalny kryzys finansowy XXI wieku. Przyczyny, przebieg, skutki, prognozy*, CeDeWU, Warszawa 2009.

Nierzwicka M., *Ewolucja zasady true and fair view w polskim prawie bilansowym po 1990 roku*, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości” 2001, t. 4 (60), Rada Naukowa Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Warszawa.

Nowak E., *Analiza sprawozdań finansowych*, PWE, Warszawa 2008.

Nowak E., *Rachunkowość. Kurs podstawowy*, PWE, Warszawa 2011.

Nowak W.A., *O strukturach pojęciowych rachunkowości finansowej w kontekście profesjonalnego i prawnego sposobu regulacji*, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości” 1998, nr 47, Rada Naukowa Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Warszawa.

O spółce, <<http://www.gpw.pl>> [dostęp: 09.04.2015].

Obrębski T., *Czynniki wzrostu i rozwoju gospodarczego* [w:] Marciniak S. (red.), *Makro- i mikroekonomia. Podstawowe problemy*, PWN, Warszawa 2006.

Obrębski T., *Produkt krajowy brutto i dochód narodowy* [w:] Marciniak S. (red.), *Makro- i mikroekonomia. Podstawowe problemy*, wyd. 3 zm., PWN, Warszawa 2001.

Oficjalna strona Komisji Nadzoru Finansowego, <<http://www.knf.pl>> [dostęp: 09.05.2015].

Olchowicz I., Tłaczała A., *Sprawozdawczość finansowa według krajowych i międzynarodowych standardów*, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2008.

Olchowicz I., Tłaczała A., *Vademecum rachunkowości. Sprawozdawczość finansowa*, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2002.

Olechowicz I., *Podstawy rachunkowości. Wykład*, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2006.

Opisy indeksów, <<http://www.gpw.pl>> [dostęp: 10.12.2015].

Orłowski H.J., *Wynagrodzenie umowne za wykonanie robót budowlanych oraz wynagrodzenie umowne za dzieło w postaci obiektu budowlanego gotowego do użytkowania lub eksploatacji*, „Buduj z Głową” 2007, 1.

Pabis R., *Przedawnienie roszczeń wynikających z umowy o roboty budowlane*, „Monitor Prawniczy” 2003, 6.

Paczuła C., *Rachunkowość, finanse i bilanse w praktyce przedsiębiorstw*, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2005.

Pawlik A., *Słownik wiedzy ekonomicznej*, Wydawnictwo Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego, Kielce 2010.

Pawłowska P., *Zależności między sytuacją na rynku pracy a poziomem rozwoju gospodarczego województw po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej* [w:] Woźniak K. (red.), *Narzędzia analityczne w naukach ekonomicznych*, Mfiles, Kraków 2015.

Payne A., *Marketing usług*, PWE, Warszawa 1995.

Pąsik M., Trzuskowska-Kurstak M., *Analiza ekonomiczna w przedsiębiorstwie*, Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, Białystok 2002.

Piech K., *Rodzaje kryzysów i sposoby ich przenoszenia* [w:] Piech K. (red. nauk.), *Kryzysy światowe i recesje. Teoria, historia, przykłady*, t. 2, Instytut Wiedzy i Innowacji, Warszawa 2012.

Plaźiak M., Szymańska A., *Sektor budowlany w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem budownictwa mieszkaniowego oraz sytuacji mieszkaniowej w województwie małopolskim*, „Prace Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego” 2015, 9(2).

Podstawy rachunkowości, Micherda B. (red.), Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Krakowie, Kraków 2002.

Podstawy rachunkowości, Winiarska K. (red.), Wolters Kluwer Polska, Warszawa 2012.

Pomykańska K., Pomykański P., *Analiza finansowa przedsiębiorstwa*, PWN, Warszawa 2007.

Popek M., Wapińska B., *Podstawy budownictwa*, WSiP, Warszawa 2013.

Porter M., *Strategia konkurencji. Metody analizy sektorów i konkurentów*, PWE, Warszawa 1994.

Rachunkowość oparta na koszcie historycznym, <<http://monitorfx.pl/rachunkowosc-oparta-na-koszcie-historycznym/>> [dostęp: 29.03.2019].

Rentowność operacyjna aktywów, <<http://www.rsg.pl>> [dostęp: 11.05.2015].

Rosati D., *Przyczyny i mechanizm kryzysu finansowego w USA w latach 2007–2009* [w:] Kołodko G. (red.), *Globalizacja. Kryzys i co dalej?*, Poltext, Warszawa 2009.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz.U. z 2007 r. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm., § 4 i 5).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz.U. z 2007 r. Nr 251, poz. 1885 z późn. zm., § 1–3, 6).

Rybiński P., *Sprawozdanie finansowe źródłem informacji o firmie*, Poltext, Warszawa 2004.

Rytlewski O., *Specyfika produkcji budowlanej*, „Zeszyty Naukowe Akademii Podlaskiej. Administracja i Zarządzanie” 2009, t. 10, nr 83.

Sawicka J., Stronczek A., *Rachunkowość finansowa. Podstawy i ewidencje szczegółowe*, CeDeWu, Warszawa 2011.

Sawicki K., *Rachunkowość finansowa*, PWE, Warszawa 2001.

Sektor budowlany w czasie i przestrzeni. Ocena standingu adaptacyjności sektora, Grupa Doradców Biznesowych BAA Polska, 2011.

Sierpińska M., Jachna T., *Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych*, PWN, Warszawa 2004.

Skrzywan S., *Teoretyczne podstawy rachunkowości*, PWE, Warszawa 1971.

Skulmowski M., *Rozliczanie kontraktów długoterminowych w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych*, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” 2013, nr 61, seria: Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, nr 765, s. 349.

Słownik współczesnego języka polskiego, 1998.

Słownik wyrazów obcych, PWN, 1997.

Smaga M., *Cykl koniunkturalny* [w:] Włudyk T. i inni, *Instytucje gospodarki rynkowej*, Wolters Kluwer, Warszawa 2012.

Sobańska I., Michalak M., *Wykorzystanie informacji prospektywnych w sprawozdawczości finansowej zorientowanej na wartość na przykładzie MSR 36 „Utrata wartości aktywów”*, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości” 2009, t. 53 (109), Rada Naukowa Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Warszawa.

Soczówka H., *Bilans jako statyczny rachunek majątku i kapitału* [w:] Micherda B. (red.), *Podstawy rachunkowości*, PWN.

Sokół A., Owidia-Surmacz A., Brojak-Trzaskowska M., Porada-Ruchoń M., Lubomska-Kalisz J., *Analiza sprawozdań finansowych. Wybrane zagadnienia*, CeDeWu, Warszawa 2014.

Soprych M., *Międzynarodowy Standard Rachunkowości nr 11 „Umowy o usługę budowlaną”*, „Biuletyn Podatki i Rachunkowość” 2014, BDO <<https://www.bdo.pl/pl-pl/publikacje/biuletyn-podatki-i-rachunkowosc/2014/miedzynarodowy-standard-rachunkowosci-nr-11-umowy-o-us%C5%82uge-budowlana>>.

Starzyk E., Kozik R., *Budownictwo polskie w latach światowego kryzysu gospodarczego*, „Świat Nieruchomości”.

Statystyki rynku - dzienne, <<http://www.newconnect.pl>> [dostęp: 09.05.2015].

Stonehouse G., Hamill J., Campbell D., Purdie T., *Globalizacja. Strategia i zarządzanie*, Wydawnictwo Felberg SJA, Warszawa 2001.

Szaruga K., Seredyński R., *Kontrakty długoterminowe w ewidencji księgowej*, Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr, Gdańsk 2012.

Szczypa P., *Interpretacja aktywów obrotowych* [w:] Gos W., Hońko S., Szczypa P. (red.), *ABC sprawozdań finansowych. Jak je czytać, interpretować i analizować*, CeDeWu, Warszawa 2012.

Sztaba S., *Cykl koniunkturalny* [w:] Sztaba S. (red. nauk.), *Ekonomia od A do Z. Encyklopedia podręczna*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2007.

Szychta A., *Współczesne kierunki rozwoju teorii rachunkowości*, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości” 1997, nr 40, Rada Naukowa Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Warszawa.

Świdorska K., *ABC rachunkowości dla menedżera*, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2001.

Tabela kodów PKD - Polska Klasyfikacja Działalności 2007, <<http://www.biznes.gov.pl/tabela-pkd>> [dostęp: 03.01.2015].

Tarczyńska-Łuniewska M., Forys I., *Analiza kondycji ekonomiczno-finansowej spółek deweloperskich w okresie dekonunktury na rynku nieruchomości*, „Finanse, Rynki Finansowe, Ubezpieczenia” 2015, nr 75, seria: Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, nr 862.

Turyna J., *Rachunkowość finansowa*, C.H. Beck, Warszawa 2005.

Turyna J., *Standardy sprawozdawczości finansowej: MSSF, US GAAP, polskie ustawodawstwo*, Centrum Doradztwa i Informacji Difin, Warszawa 2006.

Tworek P., *Kryzys w budownictwie w Polsce w latach 2008-2015 ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji na rynku pracy na tle wybranych krajów europejskich*, „Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach” 2016, nr 292.

Uchwała nr 9/09 Komitetu Standardów Rachunkowości z dnia 26.10.2009 r. w sprawie przyjęcia znowelizowanego krajowego standardu rachunkowości nr 3 Niezakończone usługi budowlane (Dz.Urz. Min. Fin. z 2009 r. nr 16, poz. 88).

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2018 r., poz. 1025).

Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.; Dz.U. z 2016 r., poz. 1047; Dz.U. z 2018 r., poz. 395).

Van Hulle K., *The true and fair view override in the European Accounting Directives*, „The European Accounting Review” 1997.

W spółce, <<http://www.gpw.pl>> [dostęp: 09.12.2015].

Walczak M., *Analiza finansowa a rachunkowość w aspekcie ram koncepcyjnych*, „Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości” 1998, Rada Naukowa Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Warszawa.

Walczak M., *Prospektywna analiza finansowa w przedsiębiorstwie*, PWE, Warszawa 1998.

Walińska E., Wencel A., Jurewicz A., Gad J., *Sprawozdanie finansowe według MSSF*, Wolters Kluwer, Warszawa 2011.

Walińska E., *Zasady rachunkowości – próba identyfikacji problemu. Normy prawne i zawodowe rachunkowości*, „Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu” 2000.

Waśniewski T., Gos W., *Rachunkowość przedsiębiorstw*, t. 1, Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce, Warszawa 2002.

Waśniewski T., Skoczylas W., *Teoria i praktyka analizy finansowej w przedsiębiorstwie*, Fundacja Rozwoju Rachunkowości w Polsce, Warszawa 2002.

Wielogórka D., *Value Management Company in Turbulent Environment*, Publish House Education and Science, Praha 2012.

WIG30, <<http://www.gpw.pl>> [dostęp: 11.04.2015].

Winiarska K., *Rachunkowość zaawansowana*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2006.

Wojas M., *Polityka rachunkowości. Kontrowersje dotyczące jej definicji*, „Monitor Rachunkowości i Finansów” 2002, 3.

Wojtyna A., *Gospodarki wschodzące w obliczu kryzysu finansowego – duża odporność czy podatność* [w:] Wojtyna A. (red.), *Kryzys finansowy i jego skutki dla krajów na średnim poziomie rozwoju*, PWE, Warszawa 2011.

Wójtowicz P., *Czy wartość godziwa zastąpi koszt historyczny*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie” 2011, nr 861.

Wprowadzenie do rachunkowości, E. Śnieżek (red.), Gab, 2016.

Wskaźnik ogólnego zadłużenia, <<http://www.finance.egospodarka.pl>> [dostęp: 10.05.2015].

Wskaźnik pokrycia zobowiązań należnościami, <<http://www.rsg.pl>> [dostęp: 11.05.2015].

Wskaźnik szybki płynności, <<http://finansopedia.forsal.pl>> [dostęp: 10.05.2015].

Wydarzenia, <<http://www.gpw.pl>> [dostęp: 12.04.2015].

Wyhamowanie spadów, czyli prognozy dla budownictwa,

<<http://www.budownictwo.abc.com.pl/czytaj/-/artykul/wyhamowaniespadkow>> [dostęp: 10.04.2015].

Zawadzki E., *Budownictwo polskie przed przystąpieniem do Unii Europejskiej*, BSiE, Warszawa 2002.

Ziarko-Siwiek U., *Efektywność informacyjna rynku finansowego w Polsce*, CeDeWu, Warszawa 2005.

Zielonka P., *Behawioralne aspekty inwestowania na rynku papierów wartościowych*, CeDeWu, Warszawa 2006.

Żelichowska M., *Ekonomika przedsiębiorstwa*, WSP, Gliwice 2013.

<http://www.bcc.org.pl/blz/pliki/raporty/BUDOWNICTWO_XI_2011.pdf>.

<<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/orzeczenia3/i%20uk%20123-16-1.pdf>>.

<<https://bdm.stat.gov.pl/>>.

<https://pl.wikipedia.org/wiki/Gospodarka_narodowa>.

<<https://www.lexlege.pl/kc/art-471/>>.

<<https://www.prawo.pl/biznes/kontrakty-budowlane-prawne-i-organizacyjne-aspekty-planowania,143601.html>>.

STRESZCZENIE

Branża budowlana we wskaźnikach finansowych w dobie kryzysu gospodarczego

W monografii przedstawiono wyniki badań nad sytuacją majątkowo-finansową polskiej branży budowlanej w latach 2005-2012, opisaną wskaźnikami finansowymi opartymi na danych o wynikach i stanach przedstawionych w sprawozdaniach finansowych przedsiębiorstw tej branży, ze wskazaniem, czy wybór metody ujęcia kontraktów budowlanych wpływa na tę sytuację. Publikacja obejmuje pięć rozdziałów, w których zawarto rozważania na temat specyfiki ich księgowości i sprawozdawczości oraz wyceny przedsiębiorstw branży budowlanej, aby ostatecznie przedstawić wyniki dokonanej analizy finansowej trzech prób badawczych przedsiębiorstw tej branży.

SUMMARY

The construction industry in financial indicators during the economic crisis

The monograph presents the results of research on the property and financial situation of the Polish construction industry in 2005-2012 described by financial indicators, based on data on the results and balances presented in the financial statements of companies in this industry, with an indication whether the choice of the method for recognizing construction contracts affects this situation. The book includes five chapters which reflect on the specifics of their accounting and reporting as well as valuation of construction industry enterprises, so that the results of financial analysis of three research trials of enterprises in this industry are finally presented.